

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

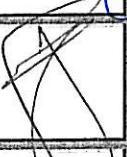
بسمه تعالی
 شماره: دانشگاه علامه طباطبائی
 تاریخ: دانشکده مدیریت و حسابداری
 پیوست:

صورتجلسه دفاعیه پایان نامه تحصیلی

با تأییدات خداوند متعال پایان نامه خانم مرضیه صیدانلو دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مدیریت دولتی گرایش تحول به شماره دانشجویی ۸۹۱۲۴۱۳۸۱۰۹ تحت عنوان " نقش رفتار شهر وندی سازمانی بر سکوت کارکنان در بخش دولتی " که به راهنمایی جناب آقای دکتر ناصر پورصادق در جلسه مورخه ۹۱/۱۰/۵ با حضور اعضاء هیات داوران برگزار گردید.
 ضمناً نمره نهایی نامبرده به شرح زیر اعلام می گردد/ج

نمره پایان نامه از ۱۹	
نمره مقاله از ۱	اخذ پذیرش از مجلات علمی ترویجی: ۵/۰ نمره
نمره نهایی	اخذ پذیرش از مجلات علمی پژوهشی: ۱ نمره
باعده: ۱۹۱	با حروف: نمره ۱۹۱

اعضاء هیات داوران:

سمت	نام و نام خانوادگی	امضاء
استاد راهنما	جناب آقای دکتر ناصر پورصادق	
استاد مشاور	جناب آقای دکتر رضا واعظی	
استاد داور و نماینده تحصیلات تکمیلی	جناب آقای دکتر داود حسین پور	

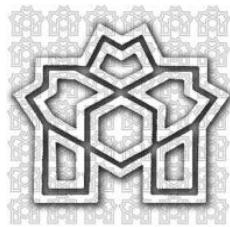
نمره ۱۶/۹۹ تا ۱۴ قبل قبول

نمره کمتر از ۱۴ غیر قابل قبول

نمره ۲۰ تا ۱۹ عالی

نمره ۱۸/۹۹ تا ۱۸ بسیار خوب

نمره ۱۷/۹۹ تا ۱۷ خوب

دانشگاه علامه طباطبائی

دانشکده مدیریت و حسابداری

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مدیریت دولتی گرایش مدیریت تحول

نقش رفتار شهروندی سازمانی بر سکوت کارکنان در بخش دولتی

استاد راهنما

دکتر ناصر پورصادق

استاد مشاور

دکتر رضا واعظی

نگارش

مرضیه صیدانلو

زمستان

۱۳۹۱

تقدیم به:

خدای که آفرید

جهان را، انسان را، عقل را، علم را، معرفت را، عشق را و بکسانی که عشقشان را در وجودم دید.

تقدیم به پدر و مادرم:

که از نگاهشان صلابت

از رفاقتان محبت

واز صبرشان ایستادگی را آموختم

تقدیم به یگانه عزیز و هدیم:

به پاس عاطله سرشار و گرامی امین‌خشنودی که در این سرودتین روزگاران بسیرین پیشان است

تقدیم به خواهرم:

که وجودش شادی، بخش و صفاش مایه آرامش من است.

تقدیم به برادرانم:

که تکیه کاه من در مواجهه با مشکلات، وجودشان مایه دلگرمی من می باشد.

و تقدیم به عمومیم:

که هواره در طول انجام مرافق پایان نامه محکم زحاظم بود.

"تقدیر و تشکر"

سپاس خدای را که سخنوران، در ستودن او بمانند و شمارندگان، شمردن نعمت های او ندانند و کوشندگان، حق او را گزاردن نتوانند و سلام و دورد بر محمد و خاندان پاک او، طاهران معصوم، هم آنان که وجودمان وامدار وجودشان است؛ و نفرین پیوسته بر دشمنان ایشان تا روز رستاخیز... بدون شک جایگاه و منزلت معلم، اجل از آن است که در مقام قدردانی از زحمات بی شائبه‌ی او، با زبان قاصر و دست ناتوان، چیزی بنگاریم.

اما از آنجایی که تجلیل از معلم، سپاس از انسانی است که هدف و غایت آفرینش را تامین می کند و سلامت امانت هایی را که به دستش سپرده اند، تضمین؛ بر حسب وظیفه و از باب " من لم يشكِر المُنْعَمْ من المخلوقين لم يشكِر الله عز و جل " :

از پدر و مادر عزیزم...این دو معلم بزرگوارم... که همواره بر کوتاهی و درشتی من، قلم عفو کشیده و کریمانه از کنار غفلت هایم گذشته اند و در تمام عرصه های زندگی یار و یاوری بی چشم داشت برای من بوده اند؛

از استاد با کمالات و شایسته، جناب آقای دکتر ناصر پورصادق که در کمال سعه صدر، با حسن خلق و فروتنی، از هیچ کمکی در این عرصه بر من دریغ ننمودند و زحمت راهنمایی این پایان نامه را بر عهده گرفتند؛

از استاد صبور ، جناب آقای دکتر رضا واعظی که زحمت مشاوره این پایان نامه را در حالی متقبل شدند که بدون مساعدت ایشان، این پژوهه به نتیجه مطلوب نمی رسید؛

و از استاد فرزانه و دلسوز؛ جناب آقای دکتر حسین پور که زحمت داوری این پایان نامه را متقبل شدند؛ کمال تشکر و قدردانی را دارم.

باشد که این خردترین، بخشی از زحمات آنان را سپاس گوید .

چکیده

سکوت سازمانی اشاره به پدیده سطح جمعی اظهار نظر در پاسخ به مسائل مهمی دارد که سازمان با آن مواجه میشود. موریسون و میلیکن اظهار می‌کنند که سکوت یک نیروی قدرتمند در سازمان است اما آن‌طور که لازم است مورد توجه زیادی قرار نگرفته است. در تبیین پدیده سکوت سازمانی محدود تحقیق‌هایی انجام شده است ولی نقش رفتار شهروندي سازمانی تا به حال مورد تحقیق قرار نگرفته است. در این تحقیق نقش رفتار شهروندي سازمانی در تبیین سکوت سازمانی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

در این تحقیق سکوت کارکنان بر اساس الگوی مفهومی ون داین مورد بررسی قرار گرفت که عبارتند از : سکوت از سر رضایت، سکوت تدافعی و سکوت اجتماعی. همچنین متغیر مستقل این تحقیق بر مبنای ابعاد پنج گانه رفتار شهروندي سازمانی ارگان مورد بررسی قرار گرفت.

سازمان مورد مطالعه از بخش دولتی (اداره آموزش و پرورش شهرستان گلوبگاه) انتخاب شده است که ۶۸۶ معلم و ۴۰ کارمند را شامل می‌شود. حجم نمونه با فرمول کوکران در سطح خطای ۵ درصد ۲۵۱ نفر تعیین شد. آزمون‌های مورد نظر برای سنجش فرضیات ضربی همبستگی پیرسون و تحلیل عاملی و معادلات ساختاری می-باشد که با استفاده از دو نرمافزار SPSS و LISREL مورد بررسی قرار گرفت. نتایج تحقیق حاکی از آن است که بین رفتار شهروندي سازمانی و سکوت سازمانی ارتباط معکوس و معناداری وجود دارد. همچنین بین ابعاد رفتار شهروندي سازمانی و سکوت سازمانی ارتباط معکوس و معنادار وجود دارد.

کلید واژه‌ها : سکوت سازمانی^۱ ، سکوت کارمند^۲ ، رفتار شهروندي سازمانی^۳ ، رفتار سازمانی^۴

Email : Mseidanlou@yahoo.com

---

^۱ . Organizational Silence

^۲ . Employee Silence

^۳ . Organizational Citizenship Behavior

^۴ . Organizational Behavior

"فهرست مطالب"

عنوان	صفحة
فصل اول : کلیات تحقیق	۱
۱ - ۱ مقدمه	۱
۱ - ۲ بیان مسأله	۲
۳ - ۱ ضرورت و اهمیت تحقیق	۳
۴ - ۱ چارچوب نظری تحقیق	۴
۵ - ۱ اهداف تحقیق	۵
۵ - ۱ - ۱ هدف اصلی	۱
۵ - ۱ - ۲ اهداف فرعی	۲
۶ - ۱ سوالات تحقیق	۶
۶ - ۱ - ۱ سؤال اصلی	۱
۶ - ۱ - ۲ سؤالات فرعی	۲
۶ - ۱ - ۳ فرضیه های تحقیق	۷
۶ - ۱ - ۴ فرضیه اصلی	۱
۷ - ۱ - ۱ فرضیه های فرعی	۲
۷ - ۱ - ۲ روش شناسی	۸
۷ - ۱ - ۳ نوع روش تحقیق	۱
۷ - ۱ - ۴ روش گردآوری اطلاعات و داده ها	۲
۷ - ۱ - ۵ جامعه آماری	۳
۸ - ۱ - ۶ روش نمونه گیری	۴
۸ - ۱ - ۷ قلمرو تحقیق	۹

۸.....	۱ - ۹ - ۱ - قلمرو موضوعی تحقیق .....
۸.....	۲ - ۹ - ۱ - قلمرو زمانی تحقیق .....
۸.....	۳ - ۹ - ۱ - قلمرو مکانی تحقیق .....
۸.....	۱۰ - ۱ - شرح واژه‌ها و اصطلاحات تحقیق .....
۱۰	۱۱ - ۱ - خلاصه فصل اول .....
۱۱.....	فصل دوم : مبانی نظری تحقیق و مروری بر تحقیقات پیشین
۱۱.....	۱ - ۲ - مقدمه .....
۱۱.....	۲ - ۲ - بخش اول : رفتار شهروندی سازمانی .....
۱۱.....	۱ - ۲ - ۲ - مقدمه .....
۱۲.....	۲ - ۲ - ۲ - مفهوم و تعریف رفتار شهروندی سازمانی .....
۱۷.....	۳ - ۲ - ۲ - دیدگاهها و ابعاد مختلف رفتار شهروندی سازمانی .....
۱۹.....	۱ - ۲ - ۳ - ۲ - الگوی نت مایر .....
۲۰	۲ - ۲ - ۳ - ۲ - الگوی گراهام .....
۲۰	۳ - ۲ - ۳ - ۲ - الگوی ویلیامز .....
۲۰	۴ - ۲ - ۳ - ۲ - الگوی ارگان .....
۲۱.....	۵ - ۳ - ۲ - ۲ - الگوی پودساکف .....
۲۱.....	۶ - ۳ - ۲ - ۲ - الگوی مارکوزی .....
۲۲	۴ - ۲ - ۲ - ابعاد جهانی رفتار شهروندی سازمانی .....
۲۴.....	۵ - ۲ - ۲ - رفتار شهروندی در متون دینی .....
۲۷.....	۶ - ۲ - ۲ - انواع رفتار شهروندی سازمانی .....
۲۸.....	۷ - ۲ - ۲ - عوامل تأثیرگذار بر رفتار شهروندی سازمانی .....
۳۰	۳ - ۲ - بخش دوم : سکوت سازمانی .....

۳۰	۱ - ۳ - ۲ مقدمه .....
۳۱	۲ - ۳ - ۲ تعاریفی از سکوت و نقش آن در سازمانها .....
۳۲	۳ - ۳ - ۲ سه جریان نظری در ارتباط با سکوت .....
۳۲	۱ - ۳ - ۳ - ۲ - ۱ تئوری ارتباطات انسانی .....
۳۳	۱ - ۳ - ۳ - ۲ - ۱ ارتباطات سازمانی .....
۳۴	۲ - ۳ - ۳ - ۲ عضویت و پویاییهای گروهی .....
۳۶	۳ - ۳ - ۲ - ۱ عملیات رهبری .....
۳۷	۱ - ۳ - ۳ - ۲ - ۱ رهبری در گروهها .....
۳۹	۴ - ۳ - ۲ سکوت کارکنان .....
۴۵	۵ - ۳ - ۲ مروری بر تحقیقهای پیشین سکوت و صدا در سازمان .....
۵۲	۶ - ۳ - ۲ - ۱ مدل‌های ارائه شده در ارتباط با سکوت سازمانی .....
۵۲	۱ - ۳ - ۲ - ۱ سکوت سازمانی از دیدگاه موریسون و میلیکن .....
۵۳	۲ - ۳ - ۶ - ۲ سکوت سازمانی از نظر هنریکسون و دیتون .....
۵۳	۳ - ۶ - ۲ - ۱ سکوت در سازمان از دیدگاه برینزفیلد .....
۵۴	۴ - ۲ بخش سوم : پیشینه تحقیق .....
۵۴	۱ - ۴ - ۲ تحقیقات داخلی .....
۵۶	۲ - ۴ - ۲ تحقیقات خارجی .....
۵۷	۵ - ۲ بخش چهارم : مدل مفهومی تحقیق .....
۵۸	۶ - ۲ خلاصه فصل دوم .....
۵۹	۸ - ۳ فصل سوم : روش شناسی تحقیق .....
۵۹	۱ - ۳ مقدمه .....
۶۰	۲ - ۳ نوع تحقیق .....

۶۰	۳ - روش تحقیق .....
۶۰	۴ - ۳ ابزار گردآوری اطلاعات .....
۶۲	۵ - ۳ جامعه آماری .....
۶۲	۶ - ۳ روش نمونه‌گیری و تعیین حجم نمونه .....
۶۳	۷ - ۳ متغیرهای تحقیق .....
۶۴	۸ - ۳ مدل تحلیلی .....
۶۵	۹ - ۳ ساختار پرسشنامه .....
۶۶	۱۰ - ۳ روائی و پایایی پرسشنامه .....
۶۸	۱۱ - ۳ روش تجزیه و تحلیل دادهها .....
۷۱	۱۲ - ۳ خلاصه فصل سوم .....
۷۲	فصل چهارم : تجزیه و تحلیل دادهها .....
۷۲	۱ - ۴ مقدمه .....
۷۲	۲ - ۴ روش تجزیه و تحلیل دادهها .....
۷۲	۳ - ۴ آمار توصیفی .....
۷۳	۱ - ۳ - ۴ آمار توصیفی متغیر جنسیت .....
۷۴	۲ - ۳ - ۴ آمار توصیفی متغیر سن .....
۷۵	۳ - ۳ - ۴ آمار توصیفی متغیر سطح تحصیلات .....
۷۶	۴ - ۳ - ۴ آمار توصیفی متغیر سابقه کاری .....
۷۷	۴ - ۴ آمار استنباطی .....
۷۸	۱ - ۴ - ۴ آزمون کولموگروف - اسمیرنوف (KS) .....
۷۹	۲ - ۴ - ۴ بررسی تحلیل عاملی متغیرهای تحقیق با استفاده از نرم افزار LISREL .....
۷۹	۱ - ۴ - ۴ - ۴ مفهوم رفتار شهروندی سازمانی .....

۹۰	۴ - ۲ - ۲ - ۴ مفهوم سکوت سازمانی
۹۹	۳ - ۲ - ۴ - ۴ بررسی مدل مفهومی تحقیق
۱۰۳	۳ - ۴ - ۴ تجزیه و تحلیل فرضیات تحقیق با استفاده از نرم افزار SPSS
۱۰۳	۱ - ۳ - ۴ - ۴ آزمون فرضیه اصلی
۱۰۳	۲ - ۳ - ۴ - ۴ آزمون فرضیات فرعی
۱۰۶	۵ - ۴ رتبه بندی مؤلفه های رفتار شهر و ندی سازمانی
۱۰۶	۶ - ۴ خلاصه فصل چهارم
۱۰۷	فصل پنجم : نتیجه گیری و پیشنهادات
۱۰۷	۱ - ۵ مقدمه
۱۰۷	۲ - ۵ بررسی اجمالی تحقیق
۱۰۷	۳ - ۵ نتایج حاصل از آمار توصیفی
۱۰۸	۴ - ۵ نتایج حاصل از آمار استنباطی
۱۰۸	۵ - ۵ نتایج حاصل از فرضیات تحقیق
۱۰۸	۱ - ۵ - ۵ فرضیه اصلی
۱۰۹	۲ - ۵ - ۵ فرضیه فرعی اول
۱۰۹	۳ - ۵ - ۵ فرضیه فرعی دوم
۱۱۰	۴ - ۵ - ۵ فرضیه فرعی سوم
۱۱۰	۵ - ۵ - ۵ فرضیه فرعی چهارم
۱۱۱	۶ - ۵ - ۵ فرضیه فرعی پنجم
۱۱۱	۶ - ۵ نتیجه گیری و پیشنهادات
۱۱۳	۱ - ۶ - ۵ پیشنهاده اتی برای سازمان مورد مطالعه
۱۱۴	۲ - ۶ - ۵ پیشنهاده ای برای تحقیقات آتی

۱۱۴.....	۷ - محدودیتها و تنگناهای تحقیق حاضر .....
۱۱۵.....	۸ - خلاصه فصل پنجم .....
I	منابع .....
VI	پیوست ها .....

"فهرست جداول"

عنوان	صفحه
جدول ۱ - ۲ : تعاریفی از مؤلفه‌های رفتار شهروندی سازمانی	۱۳
جدول ۲ - ۲ : ابعاد مورد بررسی توسط برخی محققان رفتار شهروندی	۱۸
جدول ۳ - ۲ : خلاصه‌ای از ادبیات تئوری ارتباطات	۳۳
جدول ۴ - ۲ : خلاصه‌ای از ادبیات پویاییها و ارتباطات گروهی	۳۵
جدول ۵ - ۲ : خلاصه‌ای از ادبیات رهبری و رهبری در گروه	۳۸
جدول ۶ - ۲ : خلاصه‌ای از ادبیات سکوت	۴۳
جدول ۷ - ۲ : تاریخ ادبیات سکوت	۴۴
جدول ۸ - ۲ : مدل تحلیلی	۵۶
جدول ۱ - ۳ : طیف لیکرت پرسش‌های مربوط به رفتار شهروندی سازمانی	۶۱
جدول ۲ - ۳ : طیف لیکرت پرسش‌های مربوط به رفتار شهروندی سازمانی	۶۱
جدول ۳ - ۳ : طیف لیکرت پرسش‌های مربوط به رفتار شهروندی سازمانی	۶۱
جدول ۴ - ۳ : طیف لیکرت پرسش‌های مربوط به رفتار شهروندی سازمانی	۶۱
جدول ۵ - ۳ : طیف لیکرت پرسش‌های مربوط به سکوت سازمانی	۶۱
جدول ۶ - ۳ : مدل تحلیلی	۶۴
جدول ۷ - ۳ : ابعاد و گویه‌های مرتبط با هر یک از متغیرهای تحقیق در پرسشنامه	۶۵
جدول ۸ - ۳ : سنجش پایابی پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ	۶۸
جدول ۱ - ۴ : فراوانی جامعه آماری بر حسب جنسیت	۷۳
جدول ۲ - ۴ : توزیع فراوانی آزمودنیها بر حسب سن	۷۴
جدول ۳ - ۴ : توزیع فراوانی سطح تحصیلات پاسخدهندگان	۷۵
جدول ۴ - ۴ : توزیع فراوانی آزمودنیها بر حسب سابقه کاری	۷۶

جدول ۵ - ۴ : داده‌های مربوط به آزمون نرمال بودن KS	۷۸
جدول ۶ - ۴ : شاخصهای مربوط به ادب و نزاکت	۷۹
جدول ۷ - ۴ : ضریب تعیین چندگانه متغیر ادب و نزاکت	۸۱
جدول ۸ - ۴ : سنجش نیکویی برازش متغیر ادب و نزاکت	۸۱
جدول ۹ - ۴ : شاخصهای مربوط به وجود کاری	۸۲
جدول ۱۰ - ۴ : ضریب تعیین چندگانه متغیر وجود کاری	۸۳
جدول ۱۱ - ۴ : سنجش نیکویی برازش متغیر وجود کاری	۸۳
جدول ۱۲ - ۴ : شاخصهای مربوط به آداب اجتماعی	۸۴
جدول ۱۳ - ۴ : ضریب تعیین چندگانه متغیر آداب اجتماعی	۸۵
جدول ۱۴ - ۴ : سنجش نیکویی برازش متغیر آداب اجتماعی	۸۶
جدول ۱۵ - ۴ : شاخصهای مربوط به جوانمردی	۸۶
جدول ۱۶ - ۴ : ضریب تعیین چندگانه متغیر جوانمردی	۸۸
جدول ۱۷ - ۴ : سنجش نیکویی برازش متغیر جوانمردی	۸۸
جدول ۱۸ - ۴ : شاخصهای مربوط به نوع دوستی	۸۸
جدول ۱۹ - ۴ : ضریب تعیین چندگانه متغیر نوع دوستی	۹۰
جدول ۲۰ - ۴ : سنجش نیکویی برازش متغیر نوع دوستی	۹۰
جدول ۲۱ - ۴ : شاخصهای مربوط به مؤلفه سکوت تدافعی	۹۱
جدول ۲۲ - ۴ : ضریب تعیین چندگانه متغیر سکوت تدافعی	۹۲
جدول ۲۳ - ۴ : سنجش نیکویی برازش متغیر سکوت تدافعی	۹۲
جدول ۲۴ - ۴ : شاخصهای مربوط به متغیر سکوت اجتماعی	۹۳
جدول ۲۵ - ۴ : ضریب تعیین چندگانه متغیر سکوت اجتماعی	۹۶
جدول ۲۶ - ۴ : سنجش نیکویی برازش متغیر سکوت اجتماعی	۹۶

جدول ۲۷ - ۴ : شاخصهای مربوط به متغیر سکوت از سر رضایت ۹۷
جدول ۲۸ - ۴ : ضریب تعیین چندگانه متغیر سکوت از سر رضایت ۹۸
جدول ۲۹ - ۴ : سنجش نیکویی برازش متغیر سکوت از سر رضایت ۹۸
جدول ۳۰ - ۴ : بررسی فرضیات تحقیق با استفاده از ضریب مسیر و آماره t ۱۰۲
جدول ۳۱ - ۴ : سنجش نیکویی برازش مدل مفهومی ۱۰۲
جدول ۳۲ - ۴ : نتیجه آزمون همبستگی پیرسون فرضیه اصلی ۱۰۳
جدول ۳۳ - ۴ : نتیجه آزمون همبستگی پیرسون فرضیه فرعی اول ۱۰۴
جدول ۳۴ - ۴ : نتیجه آزمون همبستگی پیرسون فرضیه فرعی دوم ۱۰۴
جدول ۳۵ - ۴ : نتیجه آزمون ضریب همبستگی پیرسون فرضیه فرعی سوم ۱۰۵
جدول ۳۶ - ۴ : نتیجه آزمون ضریب همبستگی پیرسون فرضیه فرعی چهارم ۱۰۵
جدول ۳۷ - ۴ : نتیجه آزمون ضریب همبستگی پیرسون فرضیه فرعی پنجم ۱۰۶
جدول ۳۸ - ۴ : میانگین رتبه و اولویت بندی مؤلفه‌های رفتار شهرondonی سازمانی ۱۰۶
جدول ۱ - ۵ : نتایج آزمون فرضیات تحقیق ۱۱۱

"فهرست اشکال"

عنوان	صفحه
شکل ۱ - ۱ : مدل مفهومی تحقیق ۵	
شکل ۱ - ۲ : مدل مفهومی ون داین درباره سکوت ۴۲	
شکل ۲ - ۲ : مدل مفهومی تحقیق ۵۷	
شکل ۱ - ۴ : نمودار تخمین بارهای عاملی استاندارد شده متغیر ادب و نزاكت ۸۰	
شکل ۲ - ۴ : نمودار مقادیر آماره t استیویدنت متغیر ادب و نزاكت ۸۰	
شکل ۳ - ۴ : نمودار تخمین بارهای عاملی استاندارد شده متغیر وجود کاری ۸۲	
شکل ۴ - ۴ : مقدار آماره t استیویدنت متغیر وجود کاری ۸۳	
شکل ۵ - ۴ : تخمین بارهای عاملی استاندارد شده متغیر آداب اجتماعی ۸۴	
شکل ۶ - ۴ : نمودار مقادیر آماره t استیویدنت متغیر آداب اجتماعی ۸۵	
شکل ۷ - ۴ : تخمین بارهای عاملی استاندارد شده متغیر جوانمردی ۸۷	
شکل ۸ - ۴ : مقادیر آماره t استیویدنت متغیر جوانمردی ۸۷	
شکل ۹ - ۴ : تخمین بارهای عاملی استاندارد شده متغیر نوع دوستی ۸۹	
شکل ۱۰ - ۴ : مقادیر آماره t استیویدنت متغیر نوع دوستی ۸۹	
شکل ۱۱ - ۴ : نمودار تخمین بارهای عاملی استاندارد شده متغیر سکوت تدافعی ۹۱	
شکل ۱۲ - ۴ : نمودار مقادیر آماره t استیویدنت متغیر سکوت تدافعی ۹۲	
شکل ۱۳ - ۴ : تخمین بارهای عاملی استاندارد شده متغیر سکوت اجتماعی ۹۳	
شکل ۱۴ - ۴ : تخمین بارهای عاملی استاندارد شده متغیر سکوت اجتماعی ۹۴	
شکل ۱۵ - ۴ : تخمین بارهای عاملی استاندارد شده متغیر سکوت اجتماعی پس از حذف گویه های غیر مجاز ۹۵	
شکل ۱۶ - ۴ : مقادیر آماره t استیویدنت متغیر سکوت اجتماعی ۹۵	
شکل ۱۷ - ۴ : تخمین بارهای عاملی استاندارد شده متغیر سکوت از سر رضایت ۹۷	

- شکل ۱۸ - ۴ : مقادیر آماره t استیوونت متغیر سکوت از سر رضایت ۹۸
- شکل ۱۹ - ۴ : تخمین بارهای عاملی استاندارد شده مدل مفهومی ۹۹
- شکل ۲۰ - ۴ : تخمین بارهای عاملی استاندارد شده مؤلفه‌های رفتار شهروندی و سکوت سازمانی ۱۰۰
- شکل ۲۱ - ۴ : نمودار مقادیر آماره t استیوونت مدل مفهومی ۱۰۱
- شکل ۲۲ - ۴ : نمودار مقادیر آماره t برای مؤلفه‌های رفتار شهروندی سازمانی و سکوت سازمانی ۱۰۱

"فهرست نمودارها"

<u>عنوان</u>	<u>صفحه</u>
نمودار ۱ - ۴ : توزیع فراوانی جنسیت پاسخ‌دهندگان ۷۳	۷۳
نمودار ۲ - ۴ : توزیع فراوانی آزمودنیها بر حسب سن ۷۴	۷۴
نمودار ۳ - ۴ : توزیع فراوانی سطح تحصیلات پاسخ‌دهندگان ۷۵	۷۵
نمودار ۴ - ۴ توزیع فراوانی آزمودنیها بر حسب سابقه کاری ۷۶	۷۶

فصل اول :

کلیات تحقیق

۱ - ۱ مقدمه

در دنیای پیچیده و مت喉ول کنونی که شاهد رقابت های بسیار زیاد جوامع جهت دستیابی به جدیدترین فناوریها در عرصه قدرت هستیم، منابع انسانی و بالاخص افراد خلاق، ماجراجو و صاحبان اندیشه های نو و بدیع به متابه گرانبهاترین سرمایه های سازمانی بوده که از جایگاه بسیار ارزشمندی برخوردارند، ساختارهای سازمانی جدید رو به تغییر نهاده و سازمانها و منابع انسانی شان تحت تأثیر تهدیدهای مختلفی قرار گرفته اند که از آن جمله می توان به پدیده "سکوت سازمانی"^۱ اشاره کرد.

باور بر این است که با شناسایی عوامل مرتبط با این پدیده که نقش رفتار شهرondonی^۲ یکی از آنهاست بتوان گامهای موثری در جهت از بین بردن موانع اظهار نظر کارکنان در سازمان ها برداشت. به طور کلی هدف تحقیق حاضر نیز بررسی و شناسایی روابط موجود بین سکوت سازمانی و رفتار شهرondonی سازمانی می باشد. امید آن است که با شناسایی ابعاد رفتار شهرondonی و تجزیه و تحلیل آنها و نقش آن بر سکوت سازمانی، بتوان سازمان ها را به گونه ای پرورش داد که مشوق و پذیرای عقاید و نظرات و نگرانی های کارکنان باشد. چرا که همانگونه که اشاره شد در دنیای مدام در حال تغییر امروز، سازمان ها نیازمند چنین کارکنایی هستند که بتوانند آزادانه و بدون هیچگونه ترس و نگرانی به بیان عقاید خود بپردازنند.

در این فصل ابتدا به بیان مسأله ای که در جامعه مورد نظر مورد توجه قرار گرفته می پردازیم، پس از لحاظ نمودن ضرورت و اهمیت تحقیق از لحاظ علمی و کاربردی، به بیان چارچوب نظری تحقیق می پردازیم که طی آن مدل اولیه تحقیق و فرضیات را طراحی می کنیم. در ادامه به بیان مختصراً از روش تحقیق و گردآوری داده و قلمرو زمانی و مکانی تحقیق می پردازیم و در پایان واژه ها و اصطلاحات تحقیق را تعریف می کنیم.

¹. Organizational Silence

². Citizenship Behaviour